

להורדת הקובץ בפורמט וורד לתוך כאן

חוק רשות העתיקות, תשמ"ט-1989

רשויות ומשפט מנהלי – עתיקות

תוכן עינים

3	<u>Go</u>	פרק א': פרשנות	
3	<u>Go</u>	הגדרות ופרשנות	1 סעיף
3	<u>Go</u>	פרק ב': הרשות ומוסדותיה	
3	<u>Go</u>	סימן א': הקמת הרשות ותפקידיה	
3	<u>Go</u>	הקמת הרשות	2 סעיף
3	<u>Go</u>	הרשות תאגיד	3 סעיף
3	<u>Go</u>	הרשות גוף מבוקר	4 סעיף
3	<u>Go</u>	תפקידי הרשות	5 סעיף
4	<u>Go</u>	סימן ב': מועצת הרשות	
4	<u>Go</u>	הרכב המועצה	6 סעיף
5	<u>Go</u>	תקופת כהונה	7 סעיף
5	<u>Go</u>	סייגים למינוי חבר מועצה	8 סעיף
5	<u>Go</u>	החזר הוצאות	9 סעיף
5	<u>Go</u>	פקיעת כהונה	10 סעיף
5	<u>Go</u>	סדרי עבודת המועצה	11 סעיף
5	<u>Go</u>	דיון בנושא פלוני	12 סעיף
5	<u>Go</u>	מינוי ועדה	13 סעיף
5	<u>Go</u>	תוקף	14 סעיף
5	<u>Go</u>	תפקידי המועצה וסמכויותיה	15 סעיף
6	<u>Go</u>	כללי המועצה	16 סעיף
6	<u>Go</u>	דיווח	17 סעיף
6	<u>Go</u>	סימן ג': מנהל הרשות ועובדיה	
6	<u>Go</u>	מנהל הרשות	18 סעיף
6	<u>Go</u>	סמכויות המנהל	19 סעיף
6	<u>Go</u>	כהונת המנהל	20 סעיף
6	<u>Go</u>	העסקת עובדים	21 סעיף
6	<u>Go</u>	תנאי העסקת המנהל	22 סעיף
6	<u>Go</u>	פרק ג': תקציב וכספים	
6	<u>Go</u>	תקציב	23 סעיף
6	<u>Go</u>	מימון וקרנות	24 סעיף
7	<u>Go</u>	פרק ד': סמכויות פיקוח	
7	<u>Go</u>	מינוי מפקחים	25 סעיף
7	<u>Go</u>	סמכויות מפקח	26 סעיף
7	<u>Go</u>	פרק ה': העברת עובדים, נכסים, זכויות והתחייבויות	
7	<u>Go</u>	העברת עובדים	27 סעיף
7	<u>Go</u>	העברת נכסים	28 סעיף
7	<u>Go</u>	פרק ו': הוראות שונות	
7	<u>Go</u>	מסים	29 סעיף
7	<u>Go</u>	אחריות בנוזקין	30 סעיף

7	<u>Go</u>	דין חברי המועצה ועובדי הרשות	סעיף 31
8	<u>Go</u>	ביצוע ותקנות	סעיף 32
8	<u>Go</u>	שמירת דינים	סעיף 35
8	<u>Go</u>	הוראות מעבר	סעיף 36
8	<u>Go</u>	פרסום	סעיף 37

חוק רשות העתיקות, תשמ"ט-1989*

פרק א': פרשנות

הגדרות ופרשנות

1. (א) בחוק זה –
- "חוק העתיקות" – חוק העתיקות, תשל"ח-1978 ;
- "אתר" – אתר עתיקות כמשמעותו בחוק העתיקות ;
- "המועצה" – מועצת הרשות שמונתה לפי סעיף 6 ;
- "המנהל" – מנהל הרשות ;
- "הרשות" – רשות העתיקות המוקמת בחוק זה ;
- "השר" – שר התרבות והספורט.
- (ב) מונחים אחרים תהא להם המשמעות שיש להם לפי חוק העתיקות אלא אם כן ניתן להם פירוש אחר בחוק זה.

פרק ב': הרשות ומוסדותיה

טימן א': הקמת הרשות ותפקידיה

הקמת הרשות

2. מוקמת בזה רשות העתיקות.
- הרשות תאגיד
3. הרשות היא תאגיד.
- הרשות גוף מבוקר
4. הרשות היא גוף מבוקר כמשמעותו בסעיף 9(2) לחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 [נוסח משולב].
- תפקידי הרשות
5. (א) תפקידיה של הרשות הוא לטפל בכל עניני העתיקות, לרבות עתיקות חת-ימיות, בישראל.
- (ב) הרשות רשאית לעשות לגבי עתיקות ואתרים כל פעולה הנחוצה לשם מילוי תפקידיה, ובכלל זה –
- (1) חשיפה ותפירה של אתרים ;
  - (2) שימור, שחזור ופיתוח של אתרים ;
  - (3) ניהול, אחזקה, והפעלה של אתרים ושמירה עליהם ;
  - (4) שימור ושחזור עתיקות ;
  - (5) קיום פיקוח על הפירוח ארכיאולוגיות ;
  - (6) ניהול של אוצרות העתיקות של המדינה, שמירתם והפיקוח עליהם ;
  - (7) הפעלת פיקוח לענין עבירות לפי חוק העתיקות ;
  - (8) עריכת מחקרים ארכיאולוגיים וקידומם ;
  - (9) ניהול ואחזקה של ספריה מדעית לארכיאולוגיה ולהיסטוריה של ארץ ישראל ושכנותיה ;
  - (10) ריכוז, תיעוד ורישום של מידע ארכיאולוגי ;
  - (11) קיום ועידוד פעולות חינוך והסברה בתחום הארכיאולוגיה ;

(12) קיום קשרים מדעיים בינלאומיים בתחום הארכיאולוגיה.

(ג) גיהול, אחזקה והפעלה של אתר המצוי בתחום גן לאומי או שמורת טבע ושמירה עליו, ייעשו, על אף האמור בסעיף קטן (ב)(3), על ידי הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים, בתיאום עם הרשות, זולת אם הוסכם ביניהם אחרת; לענין זה, "גן לאומי", "שמורת טבע", "הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים" – כהגדרתם בחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998.

סימן ב': מועצת הרשות

הרכב המועצה

6. (א) לרשות תהיה מועצה של ששה עשר חברים כמפורט להלן:

(1) נציגי ממשלה שהם עובדי המדינה –

(א) המנהל הכללי של משרד התרבות והספורט;

(ב) ראש מינהל תרבות במשרד התרבות והספורט;

(ג) ראש אגף בכיר – תקציבים, תכנון ותכנית עבודה במשרד התרבות והספורט;

(ד) הממונה על התקציבים במשרד האוצר;

(ה) החשב הכללי;

(ו) מנהל מינהל התכנון במשרד הפנים;

(ז) מנהל אגף תכנון וכלכלה במשרד התיירות;

(ח) נציג של שר החקלאות שימנה שר החקלאות;

(2) שני נציגים בעלי ענין בארכיאולוגיה משניים מן המוסדות להשכלה גבוהה המפורטים להלן, אחד מכל מוסד, שימנה השר לאחר התייעצות עם:

(א) האוניברסיטה העברית בירושלים;

(ב) אוניברסיטת תל-אביב;

(ג) אוניברסיטת חיפה;

(ד) אוניברסיטת בר-אילן;

(ה) אוניברסיטת בן גוריון בנגב;

(3) איש הסגל האקדמי הבכיר במוסד להשכלה גבוהה, בעל מומחיות בתחום ההיסטוריה או הארכאולוגיה, שימנה השר לאחר התייעצות עם האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים, והוא יהיה יושב ראש המועצה;

(4) שני ראשי רשויות מקומיות שימנה השר לאחר התייעצות עם יושב ראש מרכז השלטון המקומי וכן ראש מועצה אזורית שימנה השר;

(5) מנהל מוזיאון המציג עתיקות שימנה השר לאחר התייעצות עם יושב ראש מועצת המוזיאונים, לפי חוק המוזיאונים, תשמ"ג-1983;

(6) נציגי המשרד לענייני דתות, שימנה השר לענייני דתות^[1].

(ב) נציג ממשלה מן המפורטים בסעיף קטן (א)(1)(א) עד (ז) רשאי למנות נציג מטעמו, מקרב עובדי המדינה, להשתתף בישיבות המועצה.

(ג) לכל חבר המועצה שאינו מקרב עובדי המדינה ניתן למנות ממלא מקום קבוע בדרך שמתמנה חבר המועצה.

(ד) השר רשאי למנות אחד מחברי המועצה לסגן יושב ראש המועצה.

תקופת כהונה

7. (א) תקופת כהונתו של חבר המועצה שאינו נציג הממשלה תהיה ארבע שנים, אך ניתן למנותו מחדש לתקופת כהונה נוספות.

(ב) חבר המועצה שתקופת כהונתו תמה יוסיף לכהן עד מינויו מחדש או עד מינוי חבר אחר במקומו.

סיוגים למינוי חבר מועצה

8. לא יתמנה חבר המועצה –

(1) מי שהורשע בעבירה שיש עמה קלון או נשא עונש מאסר וטרם חלפה תקופת ההתיישנות כמשמעותה בחוק המרשם הפלילי ותקנות השבים, תשמ"א-1981;

Handwritten notes and signatures in the top left corner.

מרחב צפון - מחוז גליל מזרחי וגולן

ג' אב התשע"ט
4/8/19
סימוכין: 439872
מס' פעילות: 238234

לכבוד:
עידן שקד
רשות מקרקעי ישראל

שלום רב,

הנדון: טבריה, שיח דנון ועמקה - מסגדים שונים - המלצה לביצוע סקר
מכתבכם מיום 30/5/19

בהמשך לפנייתך מיום 30/5/19 ולאחר בחינת בקשתך לקבל מידע אודות סטאטוס המסגדים שבנדון, להלן התייחסות ועמדת רשות העתיקות:

1. כל המסגדים נשוא פנייתך, נמצאים בתחום שטח עתיקות המוכרז כחוק כמפורט להלן:
  - a. מסגד אל זידאני, בטבריה: 3679/0 "טבריה וחמת" י"פ : 4256 עמ" 473 מיום : 27/10/1994
  - b. מסגד רמסיה ליד שיח דנון: מס' אתר 2598/0, " עיאבסיה, אל-" , מס' ילקוט פרסומים : 1091, עמוד: 1357, מיום: 18/5/1964.
  - c. מסגד עמקה: מס' אתר 2689/0, "עמקה", מס' ילקוט פרסומים: 1091, עמוד: 1358, מיום: 18/5/1964.
  - d. מסגד הים, בטבריה: 3679/0 "טבריה וחמת" י"פ : 4256 עמ" 473 מיום : 27/10/1994

2. על פי סעיף 29 לחוק העתיקות, התשל"ח – 1978, אסור לבצע באתר עתיקות עבודות בניה, סלילה, חפירה וכד', אלא באישור מוקדם מאת רשות העתיקות ובהתאם לתנאי האישור שייקבעו.

3. באשר למידע על המסגדים:

- a. מסגד אל זידאני (החאן) בטבריה: בניית המסגד בטבריה הסתיימה בשנת 1156 להג'רה (שהיא שנת 1743) וזאת לפי הכתובת המצויה במקום. המסגד נבנה, ככל הנראה, על גבי מסגד קדום יותר שהיה קיים במקום. הבניה הינה בניה אדריכלית עותמנית המשמרת מסורות מוכרות מן העולם העותמני.
- b. מסגד רמסיה ליד שיח דנון -מסגד בעל בניה עותמנית אופיינית, שהוקם בתחילת המאה ה-19, גם הוא מבוסס על יסודות עתיקים יותר ונבנה ישירות מעל גבי עתיקות. בעבר, רשות העתיקות ביצעה חפירות ארכיאולוגיות בצמוד למסגד. במסגד, חצר קטורה ובה בור מים לטהרה. בדרום החצר 3 כניסות מקושטות לאולם התפילה. בתוך האולם: בקיר הקיבלה שמול הכניסה נמצא המיחראב הפונה למכה, מימינו שרידי המינבר - דוכן לדרשות יום שישי. מעליהם אפשר להבחין בקשתות בסגנון הבנייה אפלק המשלב אבנים לבנות וחומות (במקור, סגנון ממלוכי). אולם התפילה מקורה בכיפה מונומנטלית. המעבר מהאולם המרובע אל הכיפה למעלה נעשה באמצעות קשתות אבן. המסגד הוא שריד לכפר הערבי עיאבסייה, שתושביו היו בין הפורעים שהשתתפו בהתקפה על שיירת יחיעם. הכפר נכבש במאי 1948 במבצע בן עמי, ותושביו פונו ליישוב שיח' דנון. בעקבות ניסיונות לחזור למקום ולהפעיל את המסגד, מנהל מקרקעי ישראל סגר את המקום. ממערב למסגד, בית

מרחב צפון - מחוז גליל מזרחי וגולן

הקברות של הכפר. מסתבר כי אנשי יחיעם חיבלו בעבר במסגד ממנו יצאו הפוגעים בשירת וכי הם מתנגדים (טרם קבלנו זאת בכתב...) לכול טיפול במסגד.

c. **המסגד בעמקה**: מבנה קבר שיית גדול, מתקופה עותמונאית שכנראה גם הוא בנוי על שרידים קדומים יותר. השתמרה ממנו הכיפה במלואה, על סדרת קשתות הסוגרות היכל במידות 5 X 5 מ' בקרוב. בצידו המערבי מדרגות העולות לנקודת תצפית (מקומו של המואזין?). המסגד ממוקם מייד מאחורי ומזרח למיכל המים הגדול בו ממוקמת השכונה החדשה של עמקה. בסיוור עם דוד מדר, מזכיר היישוב, עולה כי וועד היישוב מתנגד באופן נחרץ לכול טיפול במסגד לטובת הכשרתו.

d. **מסגד הים בטבריה**: בעבר – הפינה הדרומית-מזרחית של מצודת הים הצלבנית. במקום זה עמד פעם מגדל מבוצר ששמר על הנמל הצלבני של טבריה המסגד נבנה ב-1702 על חוף הכנרת, והיה אז המסגד היחיד בעיר. בשנות הארבעים של המאה ה-18 שופץ המסגד והורחב על ידי חאגי יוסף, אחיו של שליט הגליל דאהר אל-עומר, במקביל לבניית מסגד א-זידאני. המסגד עמד סמוך ל"שער הדייגים" ושימש בעיקר את דייגי העיר, אשר נהגו לקשור את סירותיהם בקמרון הצלבני המוצף שצמוד אליו מצפון. לאחר השטפון שפקד את העיר בשנת 1934 ופינוי הריסותיה לעבר הכנרת, נוצרה הטיילת של העיר, ומאז שוב אין המסגד גובל בקו המים

4. לאור האמור במידע אשר פורט לעיל, מדובר באתרי עתיקות עליהם חל חוק העתיקות. כפי הנייל על מנת לבצע עבודות באתר לרבות יש לקבל אישור מאת מנהל רשות העתיקות.
5. מבלי לגרוע מהאמור לעיל, ובטרם יבוצע תכנון כלשהו באתרים ובטרם תגבש הרשות את עמדתה המקצועית, ממליצה הרשות על ביצוע סקר שימורי – הנדסי למבנים.
6. עוד מחובתי לציין כי כל פעילות שתחום שטח עתיקות מוכרז כחוק, מחייבת קבלת אישור רשות העתיקות טרם ביצוע העבודות. נשמח לעמוד לרשותך לצורך מתן הנחיות מקצועיות, לצורך קידום הטיפול במבנים.
7. נשמח לסייע בכל שאלה ואו הבהרה בעניין זה.

בכבוד רב,

אורן זינגבוים
ארכיאולוג מחוז גליל מזרחי וגולן

העתקים:
מר כמיל סארי - ארכיאולוג מרחב צפון
גלעד צינמון - ארכיאולוג מחוז גליל מערבי
תיק: טבריה